

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE**  
**DECIZIE**

25 iulie 2023

*mun. Chișinău*

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Talpă Boris, Țurcan Anatolie, Eremciuc Ghenadie și Malanciuc Ion,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Lichii Iana în numele inculpatului și de către inculpatul Atamanenco Alexandru, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 29 iunie 2022 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui

*Atamanenco Alexandru Xxxxx,*  
*născut la xxxxx, originar din Xxxxx și*  
*domiciliat în or. Xxxxx, str. Xxxxx, ap. xx*

**Termenul examinării cauzei:**

*Prima instanță: 27.05.2022–29.06.2022;*

*Instanța de apel: 20.07.2022–01.11.2022;*

*Instanța de recurs: 03.01.2023–25.07.2023.*

**A C O N S T A T A T :**

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca sediul Florești din 29 iunie 2022, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Atamanenco Alexandru Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.287 alin.(1) Cod penal, la închisoare pe un termen de 1 (unu) an, în penitenciar de tip semiînchis.

- art.151 alin.(1) Cod penal, la închisoare pe un termen de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni, în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat de la Atamanenco Alexandru în beneficiul statului suma de 640,00 (șase sute patruzeci) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

S-a explicat părților vătămate Cordon Danila și Zabica Daniel că, potrivit art.221 alin.(5) Cod de procedură penală, au dreptul de a intenta acțiune civilă în ordinea procedurii civile.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că Atamanenco Alexandru la data de 08 aprilie 2022, pe timp de noapte, urmărind scopul încălcării grosolane a ordinii publice, în timp ce se afla în preajma restaurantului „Verona”, amplasat în or.Florești, având un comportament agresiv și grosolan, în urma unui conflict, a aruncat cu o sticlă în direcția lui Zabica Daniel, astfel cauzându-i conform

raportului de expertiză judiciară nr.202221D0051 din 20.04.2022, vătămări corporale, se califică ca vătămare corporală ușoară, apoi, cu un obiect ascuțit l-a înfipt pe Cordon Danila, astfel cauzându-i potrivit raportului de expertiză judiciară nr.202221D0052 din 20.04.2022 vătămări corporale ce se califică ca vătămare gravă.

Astfel, prin acțiunile sale, Atamanenco Alexandru, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.287 alin.(1) din Codul penal, *huliganismul adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor.*

Tot el, la data de 08 aprilie 2022, pe timp de noapte, aflându-se în preajma restaurantului „Verona”, amplasat în or.Florești, acționând intenționat, adică dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, în urma unui conflict iscat cu Cordon Danila, în scopul vătămării integrității corporale, l-a înfipt cu un obiect ascuțit pe ultimul, astfel cauzându-i potrivit raportului de expertiză judiciară nr.202221D0052 din 20.04.2022 vătămări corporale ce prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare gravă.

Astfel, prin acțiunile sale, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.151 alin.(1) din Codul penal, *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, adică vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață ori care a provocat pierderea vederii, auzului, graiului sau a unui alt organ ori încetarea funcționării acestuia, o boală psihică sau o altă vătămare a sănătății, însoțită de pierderea stabilă a cel puțin o treime din capacitatea de muncă, ori care a condus la întreruperea sarcinii sau la o desfigurare iremediabilă a feței și/sau a regiunilor adiacente.*

**3. Soluția adoptată de prima instanță, a fost atacată cu apeluri de către:**

**3.1 Avocatul Mogîldea-Buracicovschi Ludmila în numele inculpatului Atamanenco Alexandru, care și-a exprima dezacordul cu sentința.**

În motivarea apelului avocatul a invocat, că:

- nu este de acord cu sentința, deoarece inculpatul Atamanenco Alexandru, a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, recunoscându-și vina, necerând administrarea de noi probe, a solicitat prin cerere scrisă personal examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, pe care le recunoaște și asupra cărora nu are obiecții;

- sentința prea dură și nemotivată, care urmează a fi casată;

- la stabilirea pedepsei inculpatului ( exagerat de aspră ) prima instanță nu a respectat criteriile de individualizare a pedepsei, aceasta fiind prea aspră, fiind astfel încălcate prevederile art.61 alin.(2) și art.75 Cod penal;

- instanța nu a ținut cont de faptul că, inculpatul și-a recunoscut vina integral, s-a căit sincer de cele comise, a colaborat cu organul de urmărire penală, are domiciliu permanent, nu se află la evidență medicilor narcolog și psihiatru, anterior ne fiind condamnat;

- instanța de fond urma să acorde deplină aficiență prevederilor art.7, art.61, art.75 Cod penal și la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei să țină cont de limitele prevăzute de lege, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei ce atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului;

- pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată;

- inculpatul Atamanenco Alexandru, are loc permanent de trai, anterior nu a fost condamnat, părțile vătămate nu au înaintat careva pretenții față de inculpat, de cele comise sincer se căiește, consideră că aplicarea unei pedepsei sub formă de închisoare încă mai mult îi va agrava situația și nu va atinge scopul pedepsei penale - corijarea persoanei și reeducarea vinovatului;

**3.2** Inculpatul Atamanenco Alexandru, care a declarat că nu este de acord cu sentința.

În motivarea apelului apelantul a invocat, că consideră pedeapsa prea aspră.

**4.** Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 noiembrie 2022, apelurile declarate au fost respinse ca fiind nefondate, cu menținerea sentinței. Plângerea inculpatului Atamanenco Alexandru, declarată împotriva administrației penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile prevenitului în baza art.385 alin.(4) și (5) Cod de procedură penală, a fost respinsă ca fiind nefondată. A fost explicat inculpatului Atamanenco Alexandru dreptul de a se adresa judecătorului de instrucție cu plângere în temeiul art.473<sup>2</sup> Cod de procedură penală, referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului.

**5.** În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, judecând cauza penală, instanța de fond la momentul adoptării sentinței a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în faptele incriminate și făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor lui Atamanenco Alexandru în baza art.287 alin.(1) și art.151 alin.(1) Cod penal.

Cît ține de pedeapsa aplicată, instanța de apel a considerat-o legală, echitabilă, întemeiată și proporțională faptei infracționale imputate.

Totodată, instanța de apel a menționat că din învinuire urmează a fi exclus cuvântul "grosolane a", "și grosolan" și "grosolan", așa cum potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr.25 din 12.08.2021 a fost declarat neconstituționale cuvântul „grosolan” și textul „cinism sau” din articolul 287 alin.(1) din Cod penal.

Excluderea cuvintelor "grosolane a", "și grosolan" și "grosolan" nu influențează esențial asupra faptei infracționale, calificării juridice și pedepsei.

Mai mult, excluderea acestor cuvinte este în favoarea inculpatului. Pedepșa de închisoare în raport cu circumstanțele faptei și personalitatea inculpatului Atamanenco Alexandru este proporțională.

La stabilirea pedepsei, instanța de fond a dat deplină eficiență art.2, art.7, art.61, art.75-78, art.287 alin.(1) și art.151 alin.(4) Cod penal, circumstanțelor cauzei, trecutului infracțional și personalității inculpatului Atamanenco Alexandru.

La individualizarea pedepsei cu închisoare instanța de fond a reținut în sarcina inculpatului Atamanenco Alexandru și a luat în considerație prevederile art.2, art.7, art.61, art.75-78, art.287 alin(1), art.151 alin.(4) și art.364<sup>1</sup> alin.(8) Cod de procedură penală, ținând astfel cont de gravitatea infracțiunii comise (infracțiune mai puțin gravă și gravă), motivul și scopul acestora, de personalitatea celui vinovat (lipsa antecedentelor penale, lipsa evidenței la medicii narcolog și psihiatru), de prezența circumstanțelor atenuante (câința sinceră), contribuirea la examinarea cauzei în procedură simplificată și celelalte împrejurări individuale ale cazului.

Faptul că Atamanenco Alexandru a recunoscut vina și a acceptat procedura simplificată de examinare a cauzei penale, a beneficiat de reducerea pedepsei prevăzută de lege.

În viziunea instanței de apel, instanța de fond a luat în considerație personalitatea inculpatului, circumstanțele specifice ale cauzei penale, rolul și comportamentul inculpatului în timpul și după comiterea infracțiunii, vârsta, modul lui de viață, situația din familie, precum și atârarea lui față de faptele infracționale.

Cu privire la plângerea inculpatului declarată împotriva administrației penitenciare cu privire la condițiile de detenție care afectează grav drepturile prevenitului și condamnatului în baza art.385 alin.(4) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat-o întemeiată și necesar a o respinge, deoarece inculpatului Atamanenco Alexandru pe această cauză penală nu a fost deținut în calitate de prevenit.

Din plângerea inculpatului Atamanenco Alexandru din 08.07.2022 și raportul asupra condițiilor de detenție nr.2/7166 din 28.10.2022 cu materialele anexate și materialele cauzei rezultă, că inculpatul Atamanenco Alexandru s-a deținut în Penitenciarul nr.11 Bălți în perioada 29.06.2022-01.11.2022 în total 125 zile în calitate de condamnat.

Referitor la deținerea în calitate de condamnat, urmează să i se explice inculpatului Atamanenco Alexandru dreptul de a se adresa judecătorului de instrucție cu plângere în temeiul art.473<sup>2</sup> Cod de procedură penală referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului.

**6. Hotărârile judecătorești adoptate în cauză sunt atacate cu recursuri ordinare declarate de către:**

**6.1** Avocatul Lichii Iana în numele inculpatului, care solicită casarea acestora, cu pronunțarea unei noi hotărâri, privind aplicarea unei pedepse

neprivative de libertate, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, față de inculpat.

În motivarea recurului indică:

- atât instanța de fond cât și instanța de apel au aplicat o pedeapsă prea aspră, consideră că instanța nu a dat o apreciere multilateral și obiectivă la toate circumstanțele ce țin de aplicarea în privința condamnatului, Atamanenco Alexandru a prevederilor art. 90 Cod penal;

- inculpatul și-a recunoscut vina, s-a căit sincer pentru fapta comisă, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, fără antecedente penale;

- nu a fost prezentată nici o probă că în privința inculpatului Atamanenco Alexandru urmează să fie aplicată cea mai aspră;

pedeapsă deoarece o pedeapsă mai blândă, nu va asigura atingerea scopului pedepsei;

- nu este rațional că inculpatul Atamanenco Alexandru să execute pedeapsa cu închisoarea solicitată de către acuzatorul de stat. Impedimente legale pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu sunt;

- o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal va contribui la corectarea inculpatului, precum și la prevenirea săvârșirii de către el a altor acțiuni infracționale sau de alt ordin, dânsul fiind sub supravegherea organelor care pun în executare sentința și sub pericolul de a executa pedeapsa cu închisoarea stabilită în caz dacă va mai admite acțiuni ce sunt incompatibile cu ordinea stabilită de lege;

- circumstanțele existente la dosar impun concluzia, că lipsesc temeiuri de a presupune că trimiterea condamnatului spre executarea imediată a pedepsei cu închisoarea ar contribui inerent la corectarea inculpatului, la stabilirea echității, precum și la prevenirea săvârșirii altor infracțiuni;

- corectarea și reeducarea inculpatului, Atamanenco Alexandru este posibilă fără trimiterea acestuia spre executare imediată a pedepsei cu închisoarea, acordându-i o șansă prin suspendarea executării pedepsei și stabilirea unei perioade de probă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal;

- atât instanța de fond cât și instanța de apel a dat o apreciere absolut eronată circumstanțelor care ar permite aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului Atamanenco Alexandru, nemotivând de ce nu ar fi posibilă aplicarea unei pedepse non-privative de libertate față de ultimul;

- instanțele de fond nu și-a motivat hotărârea asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept, invocate de condamnat, or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile.

**6.2** Inculpat, care solicită casarea deciziei, deoarece nu s-a luat în considerație cele spuse și s-au evitat multe probe, nu s-a ținut cont de prevederile art. 8 Cod penal și art.21 din Constituție.

**7.** Judecând recursurile în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul ordinar declarat de inculpatul Atamanenco Alexandru, urmează a fi respins, iar recursul ordinar declarat de către avocatul

Lichii Iana în numele inculpatului Atamanenco Alexandru, urmează a fi admis, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

**Cu referire la recursul ordinar declarat de inculpatul Atamanenco Alexandru.**

Din sumarul recursului declarat, se atestă că inculpatul solicită casarea deciziei instanței de apel.

Însă, Colegiul penal lărgit remarcă, că unul din scopurile legii procesual penale este asigurarea egalității pentru toate părțile interesate în procesul penal, respectiv acest deziderat impune disciplinarea activității procesuale, inclusiv și prin stabilirea unor termene peremptorii.

În conformitate cu art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sânt în drept să declare recurs ordinar. Astfel, inculpatul este în drept să declare recurs ordinar.

Reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Din actele dosarului, rezultă că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, a fost pronunțat la 01 noiembrie 2022, în prezența procurorului, avocatului inculpatului, Lichii I. și a inculpatului Atamanenco A. care a participat prin teleconferință, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 227-228 v. I), ultimii cunoscând despre soluția adoptată la caz și despre dreptul de a depune recurs în termen de 30 zile de la data pronunțării deciziei integrale, la fel fiind înștiințați despre ziua pronunțării deciziei motivate pentru data de 29 noiembrie 2022.

Din procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel rezultă, că decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată la 29 noiembrie 2022, fiind prezent procurorul.

Instanța de recurs reține, că inclusiv inculpatului Atamanenco A., în aceeași zi - 29.11.2022, prin intermediul reprezentantului Penitenciarului nr. 11, i s-a expediat copia deciziei motivate, fapt confirmat prin recipisă (f.d. 236 v. I).

Prin urmare, Colegiul lărgit atestă că, inculpatul Atamanenco A., a declarat recurs ordinar împotriva hotărârii instanței de apel la data de 3 februarie 2023, fapt confirmat prin mențiunea despre dată de pe plic (f.d. 6 v. II).

În prezenta speță, Colegiul penal lărgit constată că, termenul de 30 de zile se calculează începând cu data de 29 noiembrie 2022, pe când inculpatul Atamanenco A., a depus recurs ordinar, la data de 3 februarie 2023, după expirarea termenului de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar.

Prevederile alin. (2) și (3) art. 230 Cod de procedură penală stipulează că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit

termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului, precum nu prevede nici depunerea unui recurs suplimentar în afara termenului de 30 zile prevăzut de lege.

Învederând cele expuse mai sus, instanța de recurs statuează că recursul inculpatului Atamanenco A., a fost depus peste termenul legal de 30 de zile, prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

În temeiul celor expuse mai sus, instanța de recurs constatând, că recursul declarat de către inculpatul Atamanenco A., la data de 3 februarie 2023, a fost declarat cu încălcarea prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, a ajuns la concluzia privind respingerea acestuia ca inadmisibil.

**Referitor la recursul declarat de către avocatul Lichii Iana în numele inculpatului Atamanenco Alexandru.**

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În această ordine de idei, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri nemotivate și contradictorii.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecătii instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Reieșind din sumarul recursului declarat de către avocatul Lichii Iana în numele inculpatului Atamanenco Alexandru, se constată că autorul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică decizia instanței de apel, în partea ce ține de individualizarea pedepsei inculpatului, semnalând astfel temeiul pentru recurs prevăzut de pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub aceste aspecte, constată că această instanță, la examinarea apelului în partea pedepsei și anume a examinării cererii privind aplicarea prevederilor art. 385 alin. (4), (5) Cod de procedură penală, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în acest sens.

Astfel, instanța de recurs reține că, instanța de apel a respins ca nefondată plângerea inculpatului Atamanenco Alexandru, declarată împotriva administrației penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile prevenitului în baza art.385 alin.(4) și (5) Cod de procedură penală. A fost explicat inculpatului Atamanenco Alexandru dreptul de a se adresa judecătorului de instrucție cu plângere în temeiul art.473<sup>2</sup> Cod de procedură penală, referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului.

În motivarea soluției, la acest aspect, instanța de apel a indicat că *"Din plângerea inculpatului Atamanenco Alexandru din 08.07.2022 și raportul asupra condițiilor de detenție nr.2/7166 din 28.10.2022 cu materialele anexate și materialele*

cauzei rezultă, că inculpatul Atamanenco Alexandru s-a deținut în Penitenciarul nr.11 Bălți în perioada 29.06.2022-01.11.2022 în total 125 zile în calitate de condamnat. Referitor la deținerea în calitate de condamnat, urmează să i se explice inculpatului Atamanenco Alexandru dreptul de a se adresa judecătorului de instrucție cu plângere în temeiul art.473<sup>2</sup> Cod de procedură penală referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului.”

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel a stabilit că, inculpatul Atamanenco Alexandru s-a deținut în Penitenciarul nr.11 Bălți de la pronunțarea sentinței până la adoptarea deciziei instanței de apel, în perioada **29.06.2022-01.11.2022, în total 125 zile în calitate de condamnat**, fără a ține cont de faptul că:

-reieșind din raportul directorului adjunct, comisar principal de justiție, a Penitenciarului nr. 11 - Bălți, Lungu Viorel, Atamanenco A. este deținut în detenție **cu statut de inculpat în perioadele de timp 29.06.2022-01.11.2022, ceea ce constituie în total 125 zile de deținere;**

-prevederile art. 65 alin. (2) Cod de procedură penală, stipulează că, învinuitul în privința căruia **cauza a fost trimisă în judecată se numește inculpat.** (3) Persoana în privința căreia **sentința a devenit definitivă se numește: 1) condamnat**, dacă sentința este, parțial sau integral, de condamnare;

-prin sentință s-a dispus: Măsura preventivă arestul la domiciliu aplicată inculpatului Atamanenco A., se înlocuiește cu **măsura preventivă arestul**, ce se va menține până la **definitivarea sentinței**, luându-l sub strajă imediat din sala de judecată. Termenul pedepsei aplicate inculpatului Atamanenco A., se calculează din data pronunțării sentinței - **29.06.2022.**

- art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, care prevede că, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: **două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv;**

Astfel, Colegiul penal reține că instanța de apel, având cererea inculpatului Atamanenco A., privind constatarea condițiilor de detenție, degradante și inumane, cu solicitarea de a fi redus din termenul pedepsei, în temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, a respins-o, făcând referire eronat la calitatea acestuia de condamnat, fără a verifica dacă s-au constatat sau nu încălcări a drepturilor privind condițiile de detenție a inculpatului Atamanenco A., căruia i-a fost menținută măsura preventivă - arestul până la definitivarea sentinței.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul penal lărgit constată că, în speța discutată, și-a găsit confirmare temeiul prevăzut în art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel, în latura pedepsei, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, fiindcă instanța de recurs nu este

abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul, cu încălcarea prevederilor procesual penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să înlăture erorile menționate, în partea pedepsei și anume a examinării cererii inculpatului, privind aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, să aprecieze toate circumstanțelor cauzei, să emită o soluție clară și motivată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1), pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

**DECIDE :**

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 noiembrie 2022 de către inculpatul *Atamanenco Alexandru Xxxxx*, în propria cauză penală.

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Lichii Iana în numele inculpatului Atamanenco Alexandru, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 noiembrie 2022, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, în cauza penală în privința lui *Atamanenco Alexandru Xxxxx*, și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale deciziei contestate se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Pronunțarea integrală la *09 august 2023*.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Talpă Boris

Țurcan Anatolie

Eremciuc Ghenadie

Malanciuc Ion